

Karla Zambrano González¹

El reconeixement dels Governes en el Dret Internacional

I. Introducció

Amb independència del Govern en exercici de cada moment, és possible trobar canvis de forma sobrevinguda que afecten la condició internacional de l'Estat.

En el moment en el qual el si d'un Estat sobrevé un canvi revolucionari en l'estructura de poder, es planteja el denominat “reconeixement de governs”. Aquest reconeixement és un principi de vital importància en el marc del Dret internacional, ja que mitjançant aquest es garanteix als tercers Estats el compliment i respecte dels seus drets i obligacions per part del nou Govern.

II. El Reconeixement dels Governes

La pràctica internacional s'ha fet eco d'alguns assumptes en els quals s'ha pretés sortejar el principi de continuïtat de l'Estat a conseqüència de canvis revolucionaris profunds, com va ocórrer amb la revolució socialista d'octubre de 1917 a Rússia.

---

¹ Investigadora postdoctoral i Professora de Dret Internacional Públic i del Medi Ambient. Universitat de València (Espanya). Research Member of the Jean Monnet Module, Project: ENVEU. Cofinançat per la Unió Europea. Les opinions i punts de vista expressats només comprometen al seu(s) autor(és) i no reflecteixen necessàriament els de la Unió Europea o els de l'Agència Executiva Europea d'Educació i Cultura (EACEA). Ni la Unió Europea ni la EACEA poden ser considerats responsables d'ells.

Efectivament el “nou Estat” soviètic va denunciar “totes les obligacions internacionals concretes per l'Estat tsarista que eren contràries als interessos de la classe treballadora”. Aquest mateix camí va seguir a partir de 1948 la República Popular de la Xina, però tant en un cas com en un altre el principi de continuïtat en Estat va acabar per prevaldre malgrat unes certes incidències.

Els canvis sobrevinguts en el govern afecten la condició internacional de l'Estat, ja que aquest continua sent el mateix, independentment de quin siga el Govern en exercici a cada moment. En aquest context, els tercers Estats poden pronunciar-se lliurement sobre:

- Reconéixer al Govern *de facto*, la qual cosa implica el manteniment de les relacions amb el nou règim instaurat o;
- No reconéixer al Govern *de facto*. Això suposaria una ruptura en aquestes relacions.

III. Teories de legitimitat de reconeixement dels Governes

A pesar que el reconeixement dels Governes és una decisió discrecional de l'Estat, en la pràctica internacional, s'han realitzat diversos intents de sotmetre aquest procés a criteris o orientacions predeterminades. Així, s'han proposat teories basades en criteris de legitimitat, com:

- La teoria *Tobar* de 1913;
- La teoria *Wilson* de 1931

Ambdues van preconitzar el «no reconeixement» de governs de facto que no gaudisquen del suport popular. *A contrari sensu*, van sorgir altres teories com la Teoria de « l'efectivitat que va atorgar el reconeixement a qualsevol Govern de facto que garantisca control efectiu sobre un territori.

Una doctrina original, que a vegades ha sigut aplicada per Espanya, és la denominada “*doctrina Estrada*”, formulada pel Secretari de relacions exteriors de Mèxic, Genaro Estrada. Aquesta doctrina considera que el reconeixement de governs és “una pràctica insultant, ofensiva de la sobirania d'altres Estats, que implica un judici els assumptes interns d'un altre país”, per la qual cosa, en lloc de realitzar cap declaració de reconeixement o de no reconeixement es propugnava “el manteniment o la retirada dels agents diplomàtics, segons s'estime oportú”. Si bé el procediment revist una certa originalitat, la veritat és que es tracta d'un reconeixement o no dels governs amb caràcter implícit, que s'articula mitjançant el manteniment o la retirada dels representants diplomàtics.

Cofinanciado por
la Unión Europea

ENVEU
Jean Monnet Module

Project No. 101085459